
Minnelijke schikking uitgebreid, ook in het sociaal strafrecht

Art. 84 wet 14 april 2011 houdende diverse bepalingen (BS 6 mei 2011)

In het Belgisch Staatsblad van 6 mei 2011 verscheen de wet van 14 april 2011 houdende diverse bepalingen. Zoals doorgaans het geval is met een *wet houdende diverse bepalingen* gaat het om een amalgaam van wijzigingen in diverse rechtstakken. Wat het sociaal recht betreft, is de wet vooral een reparatiewet en daarom is hij voor u wellicht niet van bijzonder belang. De wet bevat wel een belangrijke wijziging aan het Wetboek van Strafvordering wat de minnelijke schikking betreft. Aangezien ook sociaalrechtelijke strafzaken kunnen worden afgehandeld door een minnelijke schikking, signaleren wij u hierbij deze wijziging, al hopen wij dat u onze toelichting niet nodig zal hebben.

Wat?

De minnelijke schikking is een in het Wetboek van Strafvordering voorziene regeling die erin bestaat dat door het openbaar ministerie aan de verdachte wordt voorgesteld een geldsom te betalen. Wanneer de verdachte ingaat op dat voorstel en de geldsom betaalt, vervalt de strafvordering. Het is dus een manier om een strafzaak af te handelen zonder een strafproces. De minnelijke schikking is een regeling van het gemeen strafrecht, maar zij kan ook worden toegepast voor sociaalrechtelijke misdrijven. Een minnelijke schikking kan niet alleen door de procureur des konings, maar ook door de arbeidsauditeur worden voorgesteld.

Voorwaarden?

Een minnelijke schikking kan maar worden voorgesteld wanneer aan een aantal voorwaarden is voldaan. De hierboven vermelde wet houdende diverse bepalingen wijzigt die voorwaarden op meerdere vlakken. De wijzigingen hebben een verruiming van het toepassingsgebied van de minnelijke schikking tot gevolg.

Een minnelijke schikking kan maar worden voorgesteld indien:

- het openbaar ministerie voor het strafbaar feit enkel een geldboete meent te moeten vorderen;

Waar tot hiertoe een minnelijke schikking mogelijk was voor misdrijven die strafbaar zijn hetzij met een geldboete, hetzij met een gevangenisstraf van ten hoogste vijf jaar, hetzij met die beide straffen, komt voortaan zowel een overtreding, een wanbedrijf als een misdaad die vatbaar is voor correctionalisering, in aanmerking. Voor het sociaal strafrecht is die wijziging van weinig belang. Bovendien is de nieuwe bepaling in het gemeen strafrecht moeilijk toepasbaar omdat volgens het Strafwetboek, indien een misdaad wordt gecorrectionaliseerd, minimaal een gevangenisstraf van één maand moet worden gevorderd.

- indien de schade geheel vergoed is, of wanneer de dader zijn aansprakelijkheid heeft erkend en het niet-betwiste deel van de schade heeft vergoed.

Tot voor kort gold ook als voorwaarde dat nog geen onderzoek is gevorderd door een onderzoeksrechter en dat de zaak nog niet bij de rechtbank aanhangig is gemaakt. Die voorwaarde wordt nu geschrapt. Wellicht is dat de belangrijkste van alle wijzigingen.

Er wordt ook een duidelijker procedureel kader uitgewerkt waarbinnen de minnelijke schikking kan tot stand komen. Dat procedureel kader laat toe dat een verdachte zijn bereidheid tot het sluiten

van een minnelijke schikking te kennen geeft aan het openbaar ministerie. Maar het initiatief kan evenzeer uitgaan van het openbaar ministerie.

Voor sociale misdrijven waarbij sociale bijdragen werden ontdoken, is het initiatiefrecht van het openbaar ministerie beperkter in die zin dat een minnelijke schikking slechts mogelijk is nadat de dader de door hem verschuldigde sociale bijdragen, met inbegrip van de interesten, heeft betaald, en met het akkoord van de sociale administratie. Deze bepaling is niet volledig nieuw. In de RSZ-Wet is voor inbreuken begaan in het kader van die wet, al bepaald dat een minnelijke schikking maar mogelijk is wanneer zij voorziet in de betaling van de bijdragen, de bijdrageopslagen en de verwijlinteressen aan de RSZ. Bij bedrieglijke niet-onderwerping moet de minnelijke schikking ook voorzien in de betaling van het drievoud van de ontdoken bijdragen (zie www.sociaalcompendium.be).

Die bepaling van de RSZ-Wet wordt evenwel opgeheven bij de inwerkingtreding van het Sociaal Strafwetboek, dat is in beginsel op 1 juli 2011.

Bedrag?

Het openbaar ministerie bepaalt de te betalen geldsom in zijn voorstel.

De geldsom mag niet meer bedragen dan het maximum van de bij de wet bepaalde geldboete, verhoogd met de opdecimen.

Vóór de huidige wijzigingen was bepaald dat het te betalen bedrag niet minder mag zijn dan 10 euro verhoogd met de opdecimen. Dat wordt gewijzigd in die zin dat voortaan geen minimum meer geldt. Het minimumbedrag is vervangen door de bepaling dat de geldsom "in verhouding dient te staan tot de zwaarte van het misdrijf".

De afschaffing van het minimumbedrag van de geldsom zal maar een beperkte weerslag hebben in het sociaal strafrecht. Voor een limitatief aantal strafrechtelijk gesanctioneerde sociaalrechtelijke voorschriften geldt immers een afwijkende minimumgrens van 40 of 80 % van de administratieve geldboete, al naargelang de inbreuk en te vermenigvuldigen met het aantal werknemers waarvoor een misdrijf werd vastgesteld.

Het gaat over een aantal inbreuken m.b.t. de tewerkstelling van buitenlandse werknemers, de werkloosheidsreglementering, de arbeidsinspectiewet, de sociale documenten en de deeltijdse arbeid.

Dat wordt niet gewijzigd door de hier besproken wet houdende diverse bepalingen. Na de inwerkingtreding van het Sociaal Strafwetboek, zal voor alle inbreuken van het Sociaal Strafwetboek de geldsom niet lager mogen zijn dan 40 % van de minimumbedragen van de administratieve geldboete, in voorkomend geval vermenigvuldigd met het aantal betrokken werknemers.

Inwerkingtreding?

De wijzigingen aan de minnelijke schikking zijn in werking getreden op 16 mei 2011.

Ann Taghon.

Meer informatie over dit onderwerp is te vinden in het Sociaal Compendium 10-11, hét standaardwerk van het Belgisch arbeids- en socialezekerheidsrecht (www.sociaalcompendium.be)
